

RADA EVROPY
Řada evropských smluv č. 102

EVROPSKÁ DOHODA O OCHRANĚ JATEČNÝCH ZVÍŘAT

Štrasburk 10.5.1979

Členské státy Rady Evropy, signatáři této Dohody,
berouce v úvahu, že je žádoucí zajistit ochranu zvířat určených k porážení;
berouce v úvahu, že porážecí metody uchraňující zvířata v možné míře od bolesti a utrpení musí být jednotně užívány v jejich zemích;
berouce v úvahu, že strach, úzkost, bolest a utrpení zvířete při porážení mohou ohrozit kvalitu masa,
se dohodly na následujícím:

KAPITOLA I
OBEČNÉ ZÁSADY

Článek 1

1. Tato Dohoda se vztahuje na přehánění, přechovávání, znehybnění, omračování a porážení lichokopytníků, přežvýkavců, prasat, králíků a drůbeže.

2. Pro účely této Dohody se rozumí:

Jatky: Jakékoliv zdravotně kontrolované zařízení, zřízené k profesionálnímu porážení zvířat na výrobu spotřebního masa nebo k jinému účelu;

Přehánění: Vykládka nebo přivádění zvířete ze shromažďovacích ploch nebo z ustajovacích míst nebo ohrad jatek až k místům porážení;

Přechovávání: Držení zvířete za účelem poskytnutí nezbytné péče před jeho porážením (napojení, krmení, odpočinek) v místech ustájení, v ohradách nebo zastřešených místech jatek;

Znehybnění: Užití jakéhokoliv postupu, který je v souladu s ustanoveními této Dohody určen k omezení pohyblivosti zvířete za účelem snadnějšího omráčení nebo porážení;

Omráčení: Postupy v souladu s ustanoveními této Dohody, které, jestliže jsou u zvířete použity, je uvedou do stavu bezvědomí, ve kterém je zvíře udržováno až do usmrcení. Při omračování je třeba vyloučit každou možnou příčinu utrpení zvířat;

Poražení: Usmrcení zvířete po znehybnění, omráčení a vykvrvení kromě výjimek uvedených v kapitole III této Dohody.

Článek 2

1. Každá smluvní strana učiní opatření nezbytná k zajištění provádění ustanovení této Dohody.
2. Nic v této Dohodě však nebrání smluvním stranám přijmout přísnější pravidla na ochranu zvířat.
3. Každá ze smluvních stran dbá, aby koncepce, stavba a uspořádání jatek, stejně tak jako jejich provoz, zajistily přiměřené podmínky, stanovené touto Dohodou, vylučující v možné míře vyprovokovat u zvířat rozrušení, bolest a utrpení.
4. Každá smluvní strana dbá o to, aby zvířata porážená uvnitř jatek i mimo ně byla ušetřena jakékoliv bolesti či utrpení, jemuž se lze vyhnout.

KAPITOLA II DODÁNÍ ZVÍŘAT NA JATKY A JEJICH PŘECHOVÁVÁNÍ AŽ DO JEJICH PORAŽENÍ

Článek 3

1. Zvířata musí být vyložena po přepravě co možná nejdříve. Během čekání v dopravních prostředcích musí být chráněna před extrémními klimatickými vlivy a musí být zajištěno vhodné větrání.

2. Personál odpovědný za přehánění a ošetřování zvířat před porážkou musí mít požadované znalosti a schopnosti a dodržovat požadavky formulované touto Dohodou.

Oddíl 1 Přehánění zvířat v areálu jatek

Článek 4

1. Zvířata musí být vykládána a přeháněna šetrně.

2. K vykládce zvířat se použije vhodné vybavení - můstky, rampy a lávky. Vybavení musí být opatřeno protiskluzovou podlahou a v případě nutnosti i boční zábranou. Můstky, rampy a lávky musí být co možno nejméně nakloněny.

3. Zvířata nesmí být ani vylekána, ani rozrušena. V každém případě se musí dbát, aby zvířata nebyla vyklápena a nemohla spadnout z můstků, ramp nebo lávek. Zvláště je zakázáno zvířata vyzdvihovat za hlavu, končetiny nebo ocas způsobem, který by vyvolával bolest nebo utrpení.

4. V případě nutnosti musí být zvířata vedena jednotlivě. Naháněcí uličky musí být uzpůsobeny tak, aby se zvířata nemohla zranit.

Článek 5

1. Zvířata se přehánějí s využitím jejich stádového chování. Nástroje se používají jen k jejich vedení a smějí být používány jen krátkodobě. Zejména nebudou zvířata bita či tlačena na zvlášť citlivých místech. Elektrický výboj je možno používat pouze na skot a prasata s podmínkou, že výboje netrvají déle než dvě sekundy, že jsou mezi nimi dostatečné přestávky a že zvířata mají k dispozici dostatečný prostor k pohybu; výboje mohou být provedeny dotykem přístroje pouze na vhodnou svalovinu.

2. Je zakázáno drtit, kroutit nebo lámat zvířatům ocas nebo je držet za oči. Nešetrné rány, zejména kopání, jsou zakázány.

3. S klecemi, koši nebo bednami obsahujícími zvířata je nutno zacházet šetrně; je zakázáno je shazovat na zem nebo je převracet.

4. Zvířata dodávaná v klecích, koších nebo bednách s perforovanými nebo pružnými dny musí být vykládána zvláště pečlivě, aby se vyhnulo poranění končetin zvířat. V případě potřeby musí být zvířata vykládána jednotlivě.

Článek 6

1. Zvířata se přehánějí na porážku jen tehdy, když porážení může být provedeno bezprostředně.

2. Jestliže zvířata nejsou porážena bezprostředně po jejich příchodu, přechovávají se.

Oddíl 2 Přechovávání zvířat

Článek 7

1. Zvířata musí být chráněna před nepříznivými meteorologickými či klimatickými vlivy. Jatky musí být vybaveny dostatečným zařízením pro ustájení nebo umístění v ohradách včetně ochrany před nepohodou.

2. Povrch míst vykládky, přehánění, stání nebo přechovávání zvířat nesmí být kluzký. Musí být čistitelný, dezinfikovatelný a musí umožňovat úplné odplavení tekutin.

3. Jatky musí být vybaveny zastřešenými místy pro ustájení s vazným zařízením a zařízením pro krmení a napájení.

4. Jestliže jsou zvířata nucena přenocovat na jatkách, musí být ustájena, a pokud je to nutné, i uvázána s možností ležení.

5. Zvířata, přirozeně navzájem mezi sebou nepřátelská vzhledem k jejich druhu, pohlaví, věku nebo jejich původu, musí být navzájem oddělena.

6. Jestliže zvířata byla přepravována v klecích, koších či bednách, musí být poražena co nejdříve; v opačném případě jim musí být poskytnuto napájení a krmivo v souladu s ustanoveními článku 8.

7. Jestliže zvířata byla vystavena vyšším teplotám za vysoké vlhkosti, je třeba se postarat o jejich ochlazení.

8. Jestliže to vyžadují klimatické podmínky (například vysoká vlhkost, nízké teploty), jsou zvířata umístěna ve stájích. Stáje musí být větrány. Během krmení musí být stáje dostatečně osvětlené.

Oddíl 3 Péče o zvířata

Článek 8

1. Zvířata musí mít k dispozici vodu, pokud nejsou zavedena na porážku co nejdříve.
2. S výjimkou těch, která budou poražena do dvanácti hodin po jejich příchodu, musí být zvířata mírně nakrmena a napojena ve vhodných intervalech.
3. Jestliže zvířata nejsou uvázána, musí mít k dispozici žlaby, umožňující jim nerušené krmení.

Článek 9

1. Kondice a zdravotní stav zvířat se kontrolují přinejmenším ráno a večer.
2. Nemocná, oslabená nebo poraněná zvířata musí být okamžitě poražena. Jestliže okamžité poražení není možné, jsou oddělena s tím, že budou poražena co nejdříve.

Oddíl 4 Další ustanovení

Článek 10

Každá smluvní strana může ohledně sobě povolit výjimky z ustanovení kapitoly II této Dohody.

Článek 11

Každá smluvní strana může stanovit, že ustanovení kapitoly II této Dohody se přiměřeně použijí na přehánění a přechovávání zvířat mimo jatky.

KAPITOLA III PORÁŽENÍ ZVÍŘAT

Článek 12

Jestliže je to nezbytné, musí být zvířata bezprostředně před jejich poražením znehybněna a až na výjimky uvedené v článku 17, vhodnými postupy omráčena.

Článek 13

V případě rituální porážky je před porážením povinné znehybnění skotu mechanickou manipulací, jež má za cíl uchránit zvířata od všech bolestí, utrpení a rozrušení, jakož i všech poranění a zhmoždění, kterým lze předejít.

Článek 14

Žádné způsoby znehybnění vyvolávající utrpení, kterému je možno předejít, se nepoužijí. Je zakázáno svazovat zadní končetiny zvířat nebo je zavěšovat před omráčením a v případě rituální porážky před koncem vykrvení. Zákaz zavěšení zvířat neplatí při porážení drůbeže a králíků s podmínkou, že bezprostředně po zavěšení následuje omráčení.

Článek 15

Žádné další úkony související s porážkou mimo těch, které jsou uvedeny v odstavci 2 článku 1, nemohou být započaty před smrtí zvířete.

Článek 16

1. Smluvními stranami schválené postupy omráčení uvedou zvíře do stavu bezvědomí, ve kterém setrvá až do porážky, čímž je chrání před zbytečným utrpením.

2. Používání špičáku, kladiva a palice je zakázáno.

3. Pro lichokopytníky, přežvýkavce a prasata jsou povoleny pouze následující omračovací postupy:

- mechanické prostředky s použitím nástroje s úderem či proražením v úrovni mozku;
- omráčení elektrickým proudem;
- anestézie plynem.

4. Každá smluvní strana může povolit výjimky z ustanovení odstavců 2 a 3 tohoto článku v případě porážky zvířete vlastníkem pro vlastní potřebu v místě, kde se zvíře nachází.

Článek 17

1. Každá ze smluvních stran může povolit výjimky z ustanovení vztahujících se na omračování v těchto následujících případech:

- porážení podle náboženských rituálů;
- velmi naléhavé porážky, kdy omráčení není možné;
- porážení drůbeže a králíků schválenými postupy, vyvolávajícími okamžitou smrt zvířat;
- usmrcení zvířat pro účely ochrany zdraví, jestliže to vyžadují zvláštní důvody.

2. Každá smluvní strana, která použije výjimky z ustanovení uvedené v odstavci 1 tohoto článku, musí dbát na to, aby při takovýchto porážkách nebo usmrceních byla zvířata uchráněna od všech bolestí či utrpení, kterým je možno se vyhnout.

Článek 18

1. Každá smluvní strana se přesvědčuje o způsobilosti osob profesionálně provádějících znehybnění, omračování a porážku zvířat.

2. Každá smluvní strana dbá o to, aby nástroje, přístroje nebo zařízení, potřebné ke znehybnění zvířat a k jejich omráčení, odpovídaly požadavkům Dohody.

Článek 19

Každá smluvní strana, která povoluje porážky dle náboženských rituálů, je povinna se přesvědčit u náboženských organizací o oprávněnosti odborné způsobilosti osob, které rituální porážky provádějí, pokud smluvní strana sama nevydává takováto nezbytná oprávnění.

KAPITOLA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 20

1. Tato Dohoda je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy a rovněž tak Evropskému hospodářskému společenství. Dohoda podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

2. Tato Dohoda vstoupí v platnost šest měsíců po datu uložení čtvrté listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení členskými státy Rady Evropy.

3. Dohoda vstoupí v platnost ve vztahu k signatářské straně, která ji ratifikuje, přijme nebo schválí po datu uvedeném v odstavci 2 tohoto článku, šest měsíců po dni uložení listiny o ratifikaci, přijetí nebo schválení.

Článek 21

1. Po vstupu této Dohody v platnost Výbor ministrů Rady Evropy může za podmínek a okolností, které považuje za vhodné, přizvat kterýkoli nečlenský stát Rady Evropy, aby k Dohodě přistoupil.

2. Přístup se provede uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy a vstoupí v platnost šest měsíců po jejím uložení.

Článek 22

1. Kterýkoliv stát může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu vymezit území, na kterém nebo kterých se bude tato Dohoda používat.

2. Kterýkoliv stát může při uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu nebo kdykoliv později prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit působnost této Dohody na jakékoliv jiné území uvedené v tomto prohlášení, za jehož mezinárodní vztahy je odpovědný nebo jehož jménem je oprávněný jednat.

3. Kterékoliv prohlášení, učiněné podle předchozího odstavce, může být ohledně jakéhokoliv území uvedeného v takovém prohlášení odvoláno na základě oznámení adresovaného generálnímu tajemníkovi. Odvolání se stane účinným uplynutím šesti měsíců od data přijetí tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 23

1. Kterákoliv smluvní strana může v rozsahu, v jakém se jí to týká, kdykoliv vypovědět tuto Dohodu oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti uplynutím šesti měsíců od data přijetí tohoto oznámení generálním tajemníkem.

Článek 24

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členskými státy Rady Evropy a ostatním smluvními stranami, které nejsou členy Rady Evropy:

- a) každý podpis;
- b) každé uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu;
- c) každé datum vstupu této Dohody v platnost v souladu s články 20 a 21;
- d) každé prohlášení přijaté podle ustanovení článku 22 odstavce 2;
- e) každé oznámení přijaté podle ustanovení článku 22 odstavce 3;
- f) každé oznámení přijaté podle ustanovení článku 23 a datum, kdy výpověď nabyla účinnosti.

Na důkaz toho níže podepsaní, jsou k tomu řádně zmocněni, podepsali tuto Dohodu.

Dáno ve Štrasburku dne 10. května 1979 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění mají stejnou platnost, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřený opis každému signatáři a přistupující smluvní straně.